

Cerinte minimale

- pentru infiintarea unui centru de dispecer local pe centrala -
- privind atributiile si obligatiile personalului de comanda operativa -

1. În conformitate cu prevederile Codului Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, partea a III-a Regulamentul pentru conducerea prin dispecer a SEN, cerințele tehnice care trebuie îndeplinite de un centru de dispecer sunt următoarele:

- locație permanentă (adresă, telefon, fax etc.) și persoane de contact;

- existența unei structuri de comandă operațională care conduce în timp real funcționarea instalațiilor (echipamente stații, linii, transformatoare, instalații reglaj tensiune, grupuri, consumatori etc.) și o structură de conducere funcțională care asigură programarea operațională, urmărește și analizează funcționarea echipamentelor aflate în autoritatea de conducere prin dispecer a centrului respectiv (prognoza producție și/sau consumului, monitorizare funcționare echipamente, transmitere cereri de retragere din exploatare, cereri de punere în funcțiune, scheme normale, analize incidente – Cap. 16, articolul 19/pag. 96);

- dotarea acestuia cu toate mijloacele tehnice necesare conducerii prin dispecer: camera de comandă (cu legături telefonice directe între acest centru și centrele de dispecer superioare, respectiv cu personalul operativ ale instalațiilor pe care le conduce operativ, legături telefonice de rezervă – Cap. 2, articolul 88/pag. 39, fax, echipament de înregistrare a convorbirilor operative), sistem teleinformațional (sisteme de monitorizare și comandă la distanță a echipamentelor aflate în comandă sau operațională), documentație specifică conducerii prin dispecer (reglementări tehnice, coduri tehnice, norme tehnice, normative tehnice, proceduri pentru conducerea prin dispecer și proceduri/instrucțiuni specifice operării instalațiilor proprii, convenții de exploatare, registru operativ, registru neconformități etc.) – Cap. 19, articolul 68/pagina 103;

- soluția tehnică de realizare a centrului de dispecer trebuie să asigure extinderea ulterioară a sistemului, astfel încât să se poată prelua și alte instalații;

- sisteme de arhivare a datelor de funcționare P, Q, U, f, pentru fiecare centrală electrică sau consumator pentru care prestează serviciul de dispecer, cu rezoluție de (2 ÷ 10) secunde și cu posibilitatea de transmitere, la cererea DEN, a înregistrărilor, în formatul „.xls“;

- existența personalului permanent de comandă operațională autorizat (Cap. 26, articolul 275/pag. 147) care operează centrul de dispecer 24 ore din 24 ore (Cap. 25, articolele 251 – 254/pag. 141).

2. Atribuțiile și obligațiile personalului de comandă operativă al centrului de dispecer care asigură conducerea operativă a instalațiilor:

- să monitorizeze funcționarea instalațiilor pe care le conduce operativ și să comunice operativ, centrelor de dispecer superioare, funcționările anormale și abaterea parametrilor de funcționare de la limitele stabilite de norme/normative/Coduri tehnice/instrucțiuni/proceduri;

- să comunice operativ neconformitățile și/sau indisponibilitățile apărute în centrala/instalația electrică, în timp real;

- să efectueze manevrele în instalațiile pe care le conduce operativ de la distanță, atât a celor programate cât și a celor accidentale;

- să confirme operativ retragerea din exploatare și redarea în exploatare a echipamentelor aflate în autoritatea de decizie a centrelor de dispecer superioare;

- să primească și să execute dispozițiile de dispecer primite de la centrele de dispecer superioare;

- să transmită centrelor de dispecer superioare semnalizarile apărute în cazul incidentelor/avariilor;

- să transmită cereri operative de retragere din exploatare (reducere de putere/consum) pentru lucrări și/sau punere în funcțiune. Cererile vor fi întocmite în conformitate cu capitolul 22 – articolele 124 – 141/pag. 113 – 117 al Codul Tehnic al Rețelei Electrice de Transport, partea a III-a Regulamentul pentru conducerea prin dispecer a SEN;

- să cunoască datele introduse pe platforma Pietei de Echilibrare;

- în cazul centralelor electrice dispecerizabile din surse regenerabile, să cunoască prognozele de energie electrică pentru ziua următoare și pentru orele următoare;

- să transmită puterile active și reactive produse sau consumate în conformitate cu solicitările centrelor de dispecer superioare;

- să transmită energia electrică activă produsă la 24 ore, după încheierea fiecărei zile (ziua D), în cazul centralelor electrice;

- să transmită alte informații solicitate de către centrul de dispecer superior privind funcționarea instalațiilor.

În cazul în care centrul de dispecer va dori să conducă operativ centrale electrice eoliene, autorizarea personalului trebuie să respecte recomandările privind cunoștințele necesare personalului de comandă operativă al DLC al CEE, acestea găsindu-se pe website-ul Transelectrica, la adresa:

Compania Națională de Transport al Energiei Electrice
Transelectrica SA - Strada Ofeni nr 2-4, cod poștal 030785, sector 3, București
România, Nr. Înregistrare Oficiul Registrului Comerțului J40/8060/2000, Cod unic
de Înregistrare 13328043, Telefon +4021 303 56 11, Fax +4021 303 56 10
www.transelectrica.ro

http://www.transelectrica.ro/PDF/ManagementRET/Mod_acces/Tematica%20autorizare%20centru%20dispecer%20CEE.pdf.

Pentru alte tipuri de centrale electrice cunostintele necesare autorizarii personalului sunt similare celor de mai sus.

Înainte de punerea în practică a centrului de dispecer, vă recomandăm să prezentați soluția tehnică de implementare a acestuia centrelor superioare de dispecer cu care se va colabora (DEC, DET, DED, DEDL etc.).

